برنجی سنه ✻ نومرو ۹ — ۲۶ شعبان ۱۳۳۰ — جمعه — ۲۷ نوز سنه ۱۳۲۸ — ۹ اغستوس افرنجی سنه ۱۹۱۱

حکمت

سرمحرر : شهبندر زاده فلهلی
احمد حلمی

محل اداره‌سی :
جغال اوغلنده « حکمت » اداره خانه‌سیدر .
حقه‌مقرون، اغراضدن سالم افکار ومقالات صحیفه‌لرمز آجیقدر.

«HIKMET»
Journal turc, quotidienet politique
DIRECTEUR-PROPRIETAIRE :
A. HILMY CHEHBENDER

اداره مدیری : فلهلی
محمد زهنی

اشترا بدلی :
برسنه‌لکی ۹۵ ، آلتی آیلغی ۵٤ غروشدر .
بوسته اتحادینه داخل ممالك اجنبیه ایچون قرق فرانقدر.

ABONNEMENT
un an : 95 piastres, six mois 54 p.
Union postale : un an, 40, six moi, 25 Fr.
Rédaction : Constantinople, Djagal oglou

نسخه‌سی : ۱۰ پاره‌در — حقه خادم یومی غزته‌در — نسخه‌سی : ۱۰ پاره‌در

مباحث مفیده

[ناصل برداره آلنده ایدك ؟]

انتخابات فاجعه‌لرندن

[کوتاهیه انتخابانی]

حیا ، انسانیتك زینتی وهر فردك کرامتی‌در . و : حیا ، « ایماندندر » بیوریلارق حقه مودتك‌ده علامتی اولدیغی اعلان ایدلمشدر .

حیانك قطعاً فقدانی‌ده ، بو اوصاف جلیله‌نك فقدانه وهیچ اولمازسه نقصانه علامت دیمك اولمازمی ؟ شیمدی ، انتخاباتك عدل وناموس دائره‌سنده یاپیلدیغی ، حقسزلق اولمادیغی ، کندیلرینك بحق و سربستی دائره‌سنده اکثریت آرا ایله انتخاب ایدلدکلرینی، کرسیٔ مشروطیت اوزرنده باغیراناره صوراریز:

« علی ملاء الناس یاپیلان وسزجه مجهول اولمایان بونجه غدارلقلر، رغماً ، بودعوایی ایتمك ایچون خالقدن ، خلقدن ، وجدانکزدن حیا ایتمدیکزمی ؟ »

دون مطبعه‌مزه ، قائممقام منقاعدلرندن اناطولی‌نك برخیلی مواقعنده اتحاد وترقی قلوبلرینی تأسیس وکشاد ایدن ویقین زمانه قدر بویوك قماده‌ده برفوطوغرافیسی بروسه قلوبنده‌معلق بولونان احمد حمدی بك قاردشمز کلدی اوچ آی اول ، کندیسیله بروسه‌ده کوروشدیکم بوامکدار ومتین عسکری ، بوفدرحق آز بر زمانده، اودرجه تغیرات جسمانیه‌یه اوغرامش کوردم‌که بر ندای تحیر صالیو برمکدن کندمی منع ایده‌مدم [وذاتاً قسماً بیلدیکم] سببنی صوردم . آلدیغم جوابلری یك مختصر صورتله انظار عبرته قویوروم .

احمد حمدی بك ، ائتلاف فرقه‌سی ثانیه انتخاباته نظارت ایچون کوتاهیه کیتمش . اکثریت آرا ایله انتخاب اولوناجغی آکلاشلمقله، امثالی کبی، تحت توقیفه آلینمش . خسته‌لنمش، بلدیه طبیبی طرفندن تداوی ایدیلیورکن بلا سبب بو دوقتور اونی تداویدن منع ایدلمش . دیکر بر طبیب تعیین اولونمش ، لکن احمد حمدی بك بوطبیب دیکیشدیرمه‌دن توحش ایده‌رك ویردیکی علاجلری آلامامش . حمدی بك ، قشله بودرومنده موقوف ایکن اوردن آلنوب جانیلرله برابر حبس ایدلمش ویرچوق اذا واشکنجه‌لره معروض قالمش .

بونون شو معاملات غدارانه‌یی تسهیل وترویج ایدن کیم ایدی ؟ بوسؤالی صوردیغمز وقت ، قانون اساسی‌یی محافظه‌یه یمین ایدن وحقوق عبادی تأمینه مأمور اولان بالذات متصرف اولدیغی جوابنی آلدق ! حمدی بکه روا کوریلن اذالرك متصرفك کوزی اوکنده جریان ایتمش برسوری ذیلی وارسه‌ده بالکز نفس کوتاهیه‌ده برینك تهدیدله تحقیق ایتمسنه ویر قادینك وقاتنه سببیت ویرلدیکنی وبرطاقم آدملری یالان شهادته اجبار ایچون حبس ایدیلوب آج براقیلدیغی ، منتخب ثانیلرك ضرب اولونديغی سویله‌مکله اکتفا ایده‌جکز . حمدی بك، حقوق شخصیه‌سی نامنه بروسه‌ده عدلیه‌یه وبوراده صدارت وشورای دولته مراجعت ایشدیکی کبی درسعادتده تحصیل مقصدیله بولونان کوتاهیه شبانی‌ده حقوق اجتماعیه ووطنیه‌لری ووطنداشلری نامنه مقام عالی صدارته مراجعت وبرلایحه تقدیم ایتمشلردر. شیمدی انسان انتخاباتك هیئت مجموعه‌سنده ارتکاب ایدیلان حالقری ایشیدییورو کوریوروده، کندی کندینه : عجبا قرون وسطاده‌می ایدك ؟ متعصب ومتهور اسپانیولرك الینه دوشمش مظلوم موسویلر ویا مسلمانلرمی ایدك ؟ بونه حالدر ، بونه سقوط الیم اخلاقی‌در ، بونه وحشتدر ؟ »

دیمکدن مضطر قالیور . ایشته هیئت انحصاریه‌نك محضا کندیلرینی موقع اقبالده براقمق امیلیه‌هردرلو حسیات کریه‌یی ، وجدانی ، قانون اساسی‌یی آیاقلر آلتنه آلارق ارتکاب ایتدکلری کریه استبداد واعتسافدن برذره . بوقدر عظیم جنایتلری بی‌پروایانه بیلمك ایچون ، بو آدملرك خودپرستیدن ماعدا هرحسدن تجرد ایتمش اولمالری لازم کلیر . لکن ایشته برکره دها کوردك‌که : خودپرستلرك بردشمنی ، ظالملرك برقاهری ، معصومارك برصاحبی وار : تعالی شانه !

حسین عصمی

تلغراف نامه‌لر

تورکیه - قره طاغ

عثمانلی آژانسنك بیانه نظراً قره طاغ حکومتی حدود عسکریه‌سی کریه چاغیره‌رق ، وعمل واقعه‌یه رجال عسکریه‌سندن جغال ووقوطیچی کوندره‌رك وقایع اخیره حقنده تفتیشاته بولندیغندن ، تورکیه قره طاغ مناسباتی دوچار انقطاع اولیه‌جقدر . .

چینه عثمانلی سفیری آلفرد رسم بکه مقامندن مفارقت ایتمك اوزره اوامر اعطا اولنمشدر .

بنه صلح مذاکره‌سی مسئله‌سی

قولونیا ۷ اغستوس — قولونیا غزته‌سی عثمانلی وایتالیان رجال سیاسیه‌سی آره‌سنده (زورغ) ده مذاکرات صلحیه وقوع بولدیغی تأیید ایده‌رك ، بر زماندن بری منقطع اولان مذاکراتك یکیدن باشلادیغی یازمقده‌در. مذاکرات، ایتالیا حکومتنك پترسبورغ سفیری طرفندن اداره اولنمقده‌در .

مذاکرات صلحیه‌یه صاحبرور بر مسلك تعقیب ایده‌جکده اولان تورکیه طرفندن شروع ایدیلیور .

ویانه غزته‌لری

ویانه ۷ اغستوس — نوصباح انتشار ایدن غزته‌لر عثمانلی مجلس مبعوثانك فسخندن بحث ایده‌رك کرك آسایش داخلی، کرکسه مصالحه‌نك حصول پذیر اولمه‌جغنی امید ایدییورلر .

فرانسه - روسیه مناسباتی

پترسبورغ ۷ اغستوس — نوبه وروه‌یا غزته‌سی فرانسه‌باش وکیلی وخارجیه ناظری موسیو پوآنقاره‌نك سیاحتی تفسیر ایده‌رك روسیه افکار عمومیه‌سنك فرانسه - روسیه مناسباتنك متانت وجدیتی حقنده رسمی بر بیاننامه‌یه انتظار ایتدیکنی یازییور .

طلعت وجاوید بکلر

پارس ۷ اغستوس — تان غزته‌سی جاوید وطلعت بکلرك سلانیکه عزیمتندن بحث ایده‌رك بو سیاحت وقایع روز همره میانده عظیم بر اهمیت حائز اولدیغنی سویلکده‌در .

اتحاد وترقی جمعیتنك بوایکی مهم ارکانك عزیمتنه حکومتك مانع اولمامسنه جرئت ایده‌رك، یکی قابینه‌نك احکام قانونیه‌یه رعایت ایتمك ارزوسندن طولایی بوصورتله حرکت ایتدیکنی بیان ایتمکده‌در .

بوغازلر مسئله‌سی

موسقوا ۷ اغستوس — روسقوه اسلووو غزته‌سی، موسیو پوآنقاره‌نك پترسبورغده بولندیغی مدتجه بوغازلر مسئله‌سنی ایزوولسکی طرفندن اورته‌یه آتیله‌جغنی یازمقده‌در .

انکلتره افکار عمومیه‌سی

لوندره ۷ اغستوس — لوندره غزته‌لری مفسوخ مجلس مبعوثان حقنده اوزون مقاله‌لر یازه‌رق حکومتك بومقصدی قوه‌دن فعله کتیرمك خصوصنده تطبیق ایتدیکی وسائطی تصویب ایدییورلر .

(ده‌یلی تلغراف) غزته‌سی باش مقاله‌سنده یازییور :

بوکون ، هرزماندن زیاده، تورکیه‌یه حائز اهتمام آدملر لازمدر . اکر اردونك موفقیت سیاسیه‌سی حکومتی وسائط مبالغه‌کارانه‌یه مراجعته اجبار ایدر ایسه ، اتحاد وترقی جمعیتی موقعنی قوتلندیره‌رك بوصورتله اوروپانك تورقدیغی بر محاربهٔ سیاسیه‌یه میدان ویره‌جکدر . اوزمان اوروپا مداخله‌سی لازم کلیجکدر .

(ده‌یلی غرافیق) یازییور :

قابینه‌نك مشکل وظیفه‌سی اعیانك وطنپرورانکی سایه‌سنده قولایلاشدی . مفرط رادیقالردن تشکل ایدن مجلس مبعوثان ، مملکتی حکومتسزلکه سوق وامانه ایدیجکدی . ملی اعیان قورتاردی .

* *

لوندره ۷ اغستوس — عثمانلی مشروطیتی شرفنه لوندره‌ده ترتیب اولنان مراسمده استانبولده مشهور آووقات سیریپریس برنطقی ایراد ایدرك دیشدرکه : جهان جمله‌سی تجربه‌سز اولان ناظرلرك برینه کچن قابینه‌نك امثالی تورکیه‌ده صوك ٤٠ سنه ظرفنده کورلمشدر .

شئون مهمه

المانیا سفیری حضورنده

المانیا سفیر جدیدی حضور شاهانه‌یه قبول بیوریله‌رق اعتماد نامه‌سنی ذات شاهانه‌یه تقدیم ایتمشدر .

ترجمانلق وظیفه‌سی خارجیه ناظری نورودونکیان افندی طرفندن ایفا ایدلمشدر .

انظار ملته

سیونیستلرك سیاست منحوسه‌سی

٤

« انحصار »

آرتق هرکس « شرکت انحصاریه » ترکیبنه آلیشدی . لکن بزم بحث ایده‌جکمز انحصار، شرکت انحصاریه‌یی‌ده جامع دها عمومی بر انحصاردر . وبوانحصاردن مقصد ، بیلدیکمز ره‌ژیلر دکلدر .

قازانلر مزدن بیلمه‌یه‌نی اولامالی‌که عالم مدنیتك الدهشتلی آتلارندن بریسی‌ده ، تجارت، صناعت وامور مختلفه‌ده فضله قازانمق ، دیکرلرینی قازاندیرمامق ، کوچوك سرمایه‌لری غیر متمر ومعطل براقمق ، رقابتلری محو ایتمك کبی مقصدلرله ایجاد ایدیلن انحصار کیفیتی‌در .

بویوك سرمایه‌لردن ، بویوك شرکتلردن اعتباراً معارف ، صنایع ، وحتی سیاست کبی شیلرده دخی انحصار کیفیتی اجرای تخریبات ایتمکده‌در . حاصلی مختصر و مفید اولارق دییه‌لم‌که :

انحصار اکثریت بشریه‌نك تعلیل حقوق وغصب منفعتی ایچون اختراع ایدلمش ، شکلاً مدنی ، تأثیراً ومقصداً وحشی ، برسلاح غارتدر .

اوروپا وامریقاده ، بویله انحصارلرك ، تروستلرك باعث اولدیغی شکایتلرده آراصیرا مخالفت مطبوعاتی اشتعال ایدییور . بومسئله حقنده آجیق برمثال ارائه‌سیله فکرلری تماماً تنویر ایتمك ایستیورز . فرض ایده‌لم‌که برقصبه‌ده بولونان بویوجك سرمایه صاحبی برقاچ جلب ، کوچك سرمایه‌لی رقیلرینی بیاسه‌دن قاچیرمش ویالکزجه بیاسه‌نك حاکمی قالمشدر . قصبه‌یه چوبانلر قویون کتیردیکی وقت ، بوجلبلردن بردانه‌سی چوبانلرینه کیده‌رك، چوبانلره برفیات ویریر بو ، هر حالده ، قویونلره بیجیان سعرك اك دوشکون درجه‌سی‌در . فرض ایده‌لم‌که چوبانلر، بوفیاته راضی اولمازلر . براز سوکرا اونلرك یانسنه متفق جلبلردن دیکر بری کیدر وبو دفعه اولکی فیاتدن براز دها دوشکون بر فیات تکلیف ایدر . چوبان ، نهایت یا قویونلرینی کری کوتورمك ویاخود اك اوجوز بر فیاتله صاتمق اضطرارنده قالیر . صوکراده بو جلبلر ، آلدقلری قویونلری مهما امکن آغیر ویوکسك برفیاتله قصابلره صاتار . بالطبع